

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. IV.

Broj 30.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplat-
nike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo
K 2-25. Na pò i na cijelu godinu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 filira.
Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
25. srpnja 1909.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u re-
dakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za očiase, koji
se više puta uvrćuju, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Uzroci širenja pošasti kod domaćih životinja u našem kotaru.

I.

Tko izbliže prati rubriku „Gospodarstvo“ u našem listu mogao je opaziti, da već dulje bilježimo razne zarazne bolesti kod domaćih životinja, koje su se počele javljati u sve većem broju u našem kotaru. Ovako širenje bolesti nije sitnica, nego je i te kako ozbiljna stvar, a kojoj treba da i šira javnost vodi računa, jer se ona tiče blagostanja našega naroda, kojemu je gojenje domaćih životinja jedno od najglavnijih vrela prihoda. A treba da i svi pozvani činioци priklone svoju pažnju i skrb oko toga, da se ovake zaraze u začetku uguše i da se svjema dopustivim sredstvima sprječii daljnje širenje bolesti. Samo je tako moguće, da se ova privredna grana netaknuta sačuva našem narodu, i da se osigura njezin napredak i pospješni razvitak.

No kad se javljaju bolesti, treba da im se potraže i povodi te nadju oni uzroci, koji pospješuju njihovo širjenje. Onda se tek mogu upotrijebiti prava i uspješna sredstva, da se otkloni ovo zlo i sačuva narod od teških nedaća.

U našem kotaru haraju ponajviše svinjska zaraza, i vrbanac, te bedrenica. Ova potonja na rogatu blagu. Pomenute pošasne bolesti nastaju od veće česti unošenjem izvana uslijed živog prometa s domaćim životinjama. Da se zaraze upočetku mognu ugušiti, treba u prvome redu ograničiti promet s onim mjestima, i u onom kraju, gdje se one javljaju, da se tako sprječii dodir zdravih životinja s bolesnima. No tu nastaju goleme poteškoće. Neuki svijet, koji slabo vjeruje u pogibao epidemije, nastoji na svaki način, da se ugne oblasnim odredbama bojeći se štete, koju mu nanosi obustavljenje prometa. A ne zna naravski prosuditi, da ova njegova šteta uslijed obustavljenog prometa nije ni izdaleka za isporučiti sa onim nedoglednim štetama, koje prouzročuju bolesti, kad im se daje maha. Zato taj svijet i zatajuje zaraze, pak oblasti za njih istom onda saznađu, kada se bolest u velikoj mjeri razgrani, te u dotičnom kraju nanosi znatne materijalne štete.

Ovo krivo i neispravno mišljenje naroda, te njegov naopaki postupak nastoji se svakom zgodom po zvanim zato stručnjacima suzbijati, ali sva takova tumačenja, koja potječu od iskrene želje i na sebe preuzete zvanične dužnosti, ne padaju uvijek na

plodno tle. Mnogi još uvijek misle, da se obustava prometa čini samo za inat, jer ne vide, da su ovake preventivne veterinarsko-redarstvene mjere nužni i apsolutni pred uvjeti kojima se može odvratiti veće i osjetljivo zlo po narod, koje bi ga moglo upropastiti za dulje vremena u njegovom gospodarstvu. Stoga se i čuju u takim slučajevima bezrazložne buke i prigovori, pak je zaista dužnost, da unatoč toga svatko tko dolazi u kontakt s narodom i vrši na nj upliv, uzna- stoji, da narod pouči i da mu predoči kobne pošljedice, koje nosi sa sobom svaki propust i obilaženje zdravstvenih mjera i odredbi, koje se izdaju u hatar samih vlasnika domaćih korisnih životinja.

Navedeni propusti i uvriježeno naopako mnijenje jedan su zajednički uzrok u našem narodu uopće, te se zarazne bolesti teško svladavaju i ugušuju. Ali u našem, samoborskom kotaru je jedno specijalno zlo, koje čini da se pošasti toliko šire i napreduju, a mi ćemo o tom prigovoriti detaljnije u idućem broju.

Gradnja kuće sa zdravstvenog stajališta.

Piše arch. F. Gabrić.

V.

Čovječje tijelo poprima na sat 360 do 480 litara zraka, te ovisi ta množina o dobi spolu, načinu života, zanimanju i konstituciji tijela.

Na dan to dakle čini 9 do 12 kubičnih metara.

Iz ovih se brojeva vidi, koliko je potrebna i to osobito zimi promjena zraka u čovječjem stanu.

Na temelju iskustva i računanja utvrđeno je da se zrak kod čovječjih stanova popriješno triput na sat mora promijeniti, da bude uvijek čist.

Kod naših stanova, koji obično ne imadu osobitih uredbi za ventilaciju, nastaje promjena uzduha tako zvanom naravnom ventilacijom.

Kroz pukotine i rupice u prozorima i vratima prolazi topli i često zao zrak iz sobe napolje, a izvana dolazi hladniji uzduh u sobu. Veliki dio uzduha prodire kroz neizmjereno male luknjice poroznih zidova. Iz toga slijedi velika važnost poroznoga građevnoga materijala sa zdravstvenog stajališta.

Ova prirodna ventilacija, koja ovisi dakle i o materijalu iz kojeg je kuća građena, obično pak ne dostaje za polučenje u sobi

dobra zraka, zato je najjednostavnije sredstvo za postignuće promjene zraka, ako posebnih uredbi za ventilaciju ne imade, otvora- nje prozora i vrata.

Kratko ali češće otvoraenje djeluje bolje, negoli dugo i rjedje.

U običnim prilikama dostaje u zimi vrijeme od 5 minuta, da se uzduh promijeni.

Množina topline, koja se time gubi, je minimalna, te se daje sa veoma malo loženja nadomjestiti.

Grijaenje i ventilacija sačinjavaju danas jedan veliki dio znanosti o zdravstvu.

Znameniti liječnici i tehničari rade na tom polju znanosti, i mnogobrojne velike i krasne uredbi za grijaenje i zračenje su za razne potrebe i prilike uređjene.

Za naše stanove dolaze uobzir većinom samo takove primitivne uredbi kako sam ih spomenuo, koje će takodjer u svezi sa zdravim stanom mnogo priuonijeti tome, da u našoj kući nadjemo one uvjete, koji su u našim prilikama mogući, da koristimo svome zdravlju.

DOPISI.

U Rudama, sredinom srpnja.

Vodovod na Plješivici. Mjesto Plješivica i selo Prilipje poradi laporasta tla vrlo osku- dijevaju na vodi. Da se toj nestašici doskoči radili su brižno više godina braća Horvati na Plješivici, kako bi se voda iz gorskog vrela „pod Klenkom“ pol kilometra udaljena u ta sela dovela. Da je njihov više godišnji trud sada kraju priveden, pomogoše im gg. dr. Nikolić, bivši podban i veliki župan M. pl. Kiepach, koji su za izleta ovdje uvidjeli tu prijeku nuždu, te je spremno preporučii na nadležnom mjestu.

Visoka je vlada odredila, da se taj vodovod na Plješivici izgradi, te je kulturno- tehnički odio već gradnjom započeo, koja će se ove godine dovršiti. Vodovod će biti dugačak 488 m do sela Prilipja, a 788 m do mjesta Plješivice. Izvrsno gorsko vrelo leži 37 m više mjesta zato će željeznim cjevima voda lijepo doticati. Na Plješivici i u selu Prilipju bit će smješten izljev za ljude i napojnica za marvu, a uz to i hydrant za slučaj požara.

Vode će biti dosta, jer vještaci izračunaše, da će za najveće suše vrelo izbaciti u času 8 lit., na 1 sat 5 hl, a kroz dan 120 hl vode. Troškovi su ustanovljeni na 12.766 K, koji će se podmiriti koje iz zemaljskih sredstava, a koje prinosima tamošnjega žiteljstva.

Osim za tamošnje žiteljstvo bit će ovaj vodovod i od neprocjenjive blagodati izletnicima. Za njih će se od tog vrela po šumovitom Gaju nad mjestom Plješivica izvesti puteljci (serpentine), da uživaju hladoviti

gorski uzduh i dive se pogledom u nizine na vinogorske brežuljke i jaskansku i pokupsku ravnice. A braća Horvati, koji su pothvatna duha, znat će ovaj vodovod tako izrabiti, da će izletnici deseterostruko više negoli dosele amo hrliti, jer kane bivši posao dopuštanjem sadanjeg vlasnika gostionice još većma proširiti. M.

Domaće vijesti.

Deputacija zastupstva kod bana i podbana. Prema jednoglasnom zaključku trgovišnoga zastupstva od 6. o. mj. priveo je u ponedjeljak, 19. o. mj. trg. načelnik Josip Čop deputaciju trgovišnoga zastupstva sastojecu od zast. dr. Gjura Horvata, Edvarda Presečka i Franje Reizera starijeg, preuz. gosp. banu, koja ga je zamolila za zemaljsku potporu u svrhu gradnje vodovoda u Samoboru. Načelnik Čop podasrijevši molbu zastupstva istakao je živu potrebu vodovoda u Samoboru nesamo sobzirom na ljetovišni i lječilišni položaj, nego i pogledom na to, što se nestašica vode osjetljivo čuti naročito za sušna vremena. Spomenuo je siromaštvo općine kao i njezinu opterećenost sa dosadanjim investicijskim dugovima, kojoj je apsolutno nemoguće da sama pomišlja na nove i veće izdatke, koji su skopčani s gradnjom vodovoda u Samoboru. — Ban je saslušavši molbu deputacije odgovorio, da će pitanje vodovoda u Samoboru odmah i najozbiljnije uzeti u pretres, te će učiniti sve, što bude najviše moguće, da se gradnjom vodovoda može započeti već idućega proljeća, dok bi se s predradnjama moglo već jesenas početi. Potom se je deputacija još poklonila odjelnom predstojniku za unutrašnje poslove, presv. g. pl. Cuvaju, koji je također obrekao svoj zagovor i pomoć, jer su mu prilike i potrebe Samobora potanko poznate kao njegovom ljetovišnom gostu. Napokon se deputacija u istom predmetu predstavila g. kulturno-tehničkom savjetniku A. pl. Pisačiću.

Gradnja kotarske oblasti. Za gradilište, gdje bi se imala sagraditi nova zgrada kotarske oblasti, vode se pregovori. Zemljište se misli izabrati na Novoj ili Zagrebačkoj ulici ili gdje drugdje, ako tamo ne će biti moguće utanačiti pogodbe. Svakako bi bilo zaželjeti, da dodje što prije do sporazuma, a potome i do gradnje, jer bi Samobor zadobio opet jednu lijepu i modernu gradjevinu. A uz to bi se u pomenutim ulicama mogao brzo razviti nov gradjevni predjel.

Telefonska nuzpostaja kod trg. poglavarstva. Sobzirom na potrebe, koje višeput mogu nastupiti, da se poglavarstvo mora staviti u telefonski saobraćaj i izvan službenih sati, određenih na ovdašnjoj pošti (naročito u redarstvenim prešnim predmetima), obratila se općina na kr. poštansko i brzopjavno ravnateljstvo, da ono uspostavi još jedan telefonski aparat u prizemlju zgrade. Taj aparat u redarstvenoj stražarnici bio onda u porabi, kad bi uredskom osoblju u I. katu zgrade izminulo uredovno vrijeme. — Kr. pošt. i brz. ravnateljstvo odgovorilo je, da je pripravno uspostaviti zamoljenu nuzpostaju, ali uz godišnju pristojbu od 40 K. Na to će općina pristati ali tek onda, kada će ona kao pretplatnik biti neposredno spojena sa telefonskim središtem u Zagrebu, za što se je posebnom molbom obratila na ministarstvo trgovine. Sama nuzpostaja ne bi naime mogla imati vrijednosti, jer se uredovni satovi pošte i općine otprilike pokrivaju, a u izvanslužbeno doba samoborska centrala ne funkcionira.

Novi upravitelj kotarske oblasti. Kot. pristav u Virovitici, gosp. Aleksandar Benak, premješten je u Brinje te mu je povjerena uprava tamošnje kr. kotarske oblasti. Srdačno čestitamo!

Raspisni registar tečvarine I. i II. razreda izložen je na javni uvid kroz osam dana i to od 22. do 30. srpnja, u kojem roku svatko svoje eventualne prigovore može da stavi.

Smirila ispit. Ljekarnička vježbenica u Samoboru, gdjica Käthe Kamler, položila je jučer asistentski ispit s odličnim uspjehom iz svih predmeta. — Gospodjici, koja je zasvjedočila vazda veliku marljivost i ambiciju u svojoj struci srdačno čestitamo!

Rasprava za odmjeru tečvarine III. razreda za godinu 1909. određena je na dan 28. srpnja kod kr. financijskoga ravnateljstva u Zagrebu, Opatička ulica, br. 20. i to samo za novoprirasle porezovnike. Sjednice povjerenstva počinju se bezuvjetno u 8 i pol sati prije podne, pa ako porezovnici do toga vremena ne bi došli k raspravama, odmjerit će se porez bez stranača. Općinu će zastupati kao pouzdanici gg. trg. blagajnik Vuković i zast. Klečić.

Velika pučka svečanost „Jeka“. Hrv. pjev društvo „Jeka“ priredjuje danas u nedjelju 25. srpnja u Anin-perivoju u počast svim Anama i Anicama veliku pučku svečanost uz sudjelovanje svoga pjevačkog zbora i lječilišne glazbe. Perivoj će se tom prilikom bogato iskititi, a bit će u njem zabave napretek. Zanimljiva je i privlačiva točka programa luka sreće. Br. 100 dobija na raznju pečeno janje. U 6 sati uveče pokusno puštanje zrakoplova „Zepelina I.“ „Zepelina II.“ u zrak. Boj s koriandolima naravski da ne će izostati. Koncerat je obilan i biran, a u 7 sati počinje ples, komu će se naša mladež jamačno s veseljem podati.

Svečanost se počinje u 4 sata poslije podne, a ulaznina je 30 fil. po osobi.

Dobr. vatrogasnom društvu u Bregani pristupio je kao utemeljiteljni član sa svotom od 50 K g. Edvard Presečki, trgovac. — G. Presečki dobrotvor je i našeg vatrogasnog društva, jer je u njegovu blagajnicu već prije više godina uplatio 200 K upisavši sve članove svoje obitelji za utemeljače.

Gradnja škole. Županijska oblast odredila je doprinozhenu raspravu za novogradnju dvorazredne škole u Rakovpotoku i dva učiteljska stana na dan 14. kolovoza u 12 sati o podne na licu mjesta. Zadaća je povjerenstva riješiti pitanje glede gradilišta i glede osiguranja potrebne gradjevne glavnice. Prema tehničkom operatu t. j. troškovniku i nacrtu čine troškovi za ovu gradnju 33.510 K. Raspravu vodi županijski tajnik g. Edvard Šmit, a prisustvuju joj kot. predstojnik M. Ključec i tehnički izvjestitelj inž. g. Prister.

Naredba za tiskare izdana od ministarstva trgovine sporazumno sa banom dopušta ubuduće kod tiskarskoga obrta pripremanje i razošiljanje neodgovornih državnih i oblasnih tiskanica, kazališnih cedulja programa, osmrtnica, vrpca za vijence i ponedjeljama.

Aninsko proštenje u Samoboru. Danas tjedan dana održavat će se u našem Anin perivoju staro i glasovito aninsko proštenje, koje se vrši svake godine u nedjelju iza dana sv. Anc. S tim proštenjem spojene su mnoge uspomena i naši najstariji samoboraca. Jer je ono odvajkada bilo na glasu sa svoje neprislifjenosti, živahna plesa i vesele samoborske popijevke, koja je uzbudjivala srca i vedrila duše. A i stara samoborska „mužika“, dok je postojala, svirala je ovdje za ples i odigrala poznate litanije u kapelici sv. Anc. I ljetos, nada je, da će ovo proštenje lijepo uspjeti, ako vrijeme dopusti, a da će i sila naših zagrepana prispjeti, to je bez sumnje. Na svečanosti svirat će ljetovišna glazba, peći će se na raznju odojci i janjci i prodavati tečni čevapčići. Za dobru samoborsku kapljicu i svježe pivo uobilju je skrbljeno.

Uredjenje sajmišta u Hrv. Stupniku. Sjutra otputit će se povjerenstvo kotarske oblasti sastojecu od kot. pristava Bogdana Cvijanovića i veterinaru Milana Kunšteka u Stupnik na sajmište, da ondje potanje istraže neke nedostatke, koji su se opazili kod posljednjeg godišnjeg sajma, te smetaju točnom održavanju veterinarsko-redarstvene službe na godišnjim sajmovima. Prema rezultatu izvida pozvat će se općin. poglavarstvo, da ukloni opažene nedostatke

u najkraće vrijeme, jer će se inače zabraniti održavanje sajnova u Stupniku.

Velika vesela vrtna zabava u Penzionu održana je prošle subote uz svirku ljetovišne glazbe. U ukusno iskitenoj i prostranoj dvorani započeo je je u 9 sati ples koji je bio vrlo živahan, ma da se i opazala uobičajena nestašica plesača. Zabavu je posjetilo brojno i odlično općinstvo, elita našeg gradjanstva i ljetovišnih gosti, a počastio ju je i podban presv. g. Slavko pl. Cuvaj od Ivanske sa gospodjom. Gospodje i gospodjice isticahu se vanredno ukusnim toaletama, pak je plesača dvorana podavala otmjenu sliku. — Vlasnica Penziona, gdja. Vjera pl. Saurer namijenila je dobrohotno sav čisti prihod ove zabave u korist društva za poljepšanje Samobora, pak je ovo na taj način primilo lijepu svoticu od 68 K 30 f. Oko priredjenja ove uspjele zabave puno se trudio g. upravitelj vlad. gosp. odsjeka, prof. dr. Frangeš.

Krčenje „Šikave“. Kako je poznato općina trgovišta Samobora posjeduje u pašnjaku „Šikava“ zvanom više rali zemljišta, koje je zaraslo grmljem tako, da sada leži pusto i bez svake koristi. Lanjske godine nije se to zemljište privelo kulturi, jer se predmijevalo, da to ne bi bilo moguće, jer težaci ne bi mogli da rade uslijed nasilne paše seljake. Nakon toga proveden je prošle godine oblasni postupak proti renitentnim seljacima, pak se čini, da je sada uspostavljen red i da vlasnike „Šikave“ već nitko nitko ne smeta. Budući da su sada i u trgovišnom zastupstvu sredjene prilike, te je započeo normalan rad, to ne stoje više nikake zapreke, da se pristupi krčenju i uredjenju šikarom zaraštenih pašnjaka. Uslijed toga odredio je sada kr. kot. predstojnik, da općina poprimi shodne mjere, koje su nužne, da se „Šikava“ kultivira, naročito da se ovaj predmet iznese u idućoj sjednici trg. zastupstva, koja će se doskora sastati. U kombinaciju mogla bi se uzeti dva načina krčenja: ili u vlastitoj režiji uz plaćene težake, ili uz pogodbu, da se zemljište izda na stanoviti broj godina u zakup. Materijalni interesi općine traže, da se pomenuto krčenje što prije provede i tako jedno zarašteno i pusto općinsko zemljište privede kulturi. Jednaka odredba g. kot. predstojnika M. Ključeca uslijedilo je i na općine Podvrh i Stupnik.

Javna vježba Hrv. Sokola. Ovo mlado domaće društvo priredilo je prošle nedjelje u svakom pogledu uspješnu javnu vježbu. Naši mladi Sokolovi pokazali su, da su se ozbiljno latili truda i prilježna nastojanja, kad su nam mogli pokazati tako lijepih uspjeha na svojoj javnoj vježbi. Na plesalištu u Anin-perivoju, koji je bio sav uređen hrvatskim zastavicama i lampionima, vježbala su dva odjela i to neizmjenice na preči, pak ručama i konju. Sve su te vježbe izvedene velikom lakoćom i preciznošću. G. Paar koji je prednjak I. odjela, izveo je najvećom sigurnosti najteže vježbe a vanrednom lakoćom i elegancijom izakao se g. A. Jurčić, pak se može reći, da su ova dvojica odnijela prvo priznanje. A i općinstvo ih je burno aklamovalo iza svake točke. Og. Mučnjak, Josip Mihelić, Tonšetić i Mahović zasvjedočili su također lijepu vježbinu kao i prednjak drugog odjela, g. Matola. I redovne vježbe izveli su naši Sokolovi u najvećem redu i disciplini. — Zagrebački „Sokol“ koji je također posebice vježbao pokazao je, da je na visini svoje zadaće, a dražesnu su sliku podavale vježbe gospodjica, od kojih su se napose istakle gdjice. Kočonda i Bethelm.

Iz Zagreba je došao u Samobor toga dana i jašilački odio Sokola, pak deputativno „Sokol“ iz Krškoga i Velike Gorice. Da se ovaj broj Sokolova skupio u nas, ide hvala vodju „Saveza“ g. Sulcea, čijom su inicijativom priredjeni ovi izleti. Na trudu oko uspjeha našeg Sokola valja zahvaliti, napose podstarješini g. Razumu te vodji g. Hričiću.

Općinstvo je u velikom broju pohrlilo toga dana u Anin-perivoj, a iz Zagreba bilo je također vrlo mnogo gostiju. I gos. pod-

ban pl. Cuvaj sa gospodjom pohodio je vježbu, pak veliki broj naše domaće inteligencije i odličnika. Na blagajnici uništeno je u svem K 365-93. što je svakako i lijep materijalan uspjeh. K ovom uspjehu pridonijele su prodajom koriandola, srećki za šaljivu tomolu i šaljive pošte ove gospodjice: Anica Bišćan, Ivka Ceraj, Lizika Orgas, Marica Godec, Anica Horvat, Rezika Kokman, Mihela Kokman, Ema Mihelić, Julka Mlinarić, Zora Šetin, Stefana Štengl, Malčika Tišler i Marija Tišler.

Iza vježbe bio je dosta animiran ples uz svirku ljetovišne glazbe.

Na Gajevu proslavu u Krapinu polaze iz Samobora 24 Jekaša, osim toga prijavilo se još 12 osoba izvan društva. Tko još želi u Krapinu, neka se izvoli najaviti kod predsjedništva „Jeka“ i to čim prije, jer se inače ne će više moći dobiti stanovi. „Jeka“ polazi u Krapinu 14. kolovoza u 1 sat poslije podne.

Selidbena dozvola u novu kuću podijeljena je nakon povjerenstvene preglede Gfuri i Ani Jakopec u Samostanskoj ulici.

Natječaj za pisara. Za novo sistemizovano mjesto blagajničkog pisara kod općine Podvrh u Samoboru raspisan je natječaj. Plaća je 800 K, a molbe treba odmah podnijeti. Prednost imaju ispitani blagajnici.

Izlet pitomaca kadetske škole u Samobor. Kako smo već javili, dolazi 30. o. mj. jedna vježbajuća grupa pitomaca kadetske škole iz Karlovca u Samobor. Pitomci će doći prema večeru preko Piješovice, a drugi će dan u 8 sati uvečer otputovati odavle. S njima su dva časnika-učitelja.

Zdravstveno stanje u Samoboru i kotaru bilo je u ovim ljetnim mjesecima veoma povoljno. U mjestu Samoboru nema nikakvih priljepljivih bolesti; u Rudama i Braslovju bilo je nekoliko slučajeva, ali su prestali. Od drugih bolesti osobito probavnih organa, koje se pojavljuju u ljetnim mjesecima bojuje ih također vrlo malen broj, ponajviše boluju djeca od nečistog i zelenog voća; stoga se upozoruju roditelji da voće prije nego ga djeci dadu jesti, uvijek operu. Dr. K.

Izbor za zagrebačku okružnu blagajnu. U smislu zakona o osiguranju obrtnih i tvorničkih namještenika za slučaj bolesti i nezgode, imade glavna skupština okružne blagajne za osiguranje radnika u Zagrebu da sastoji od izaslanika osiguranih namještenika i neosiguranih poslodavaca u polovici. — Budući da je za zagreb. okruž. blagajna dne 28. rujna 1908. izabrano 300 izaslanika iz grupe namještenika, a 29. rujna 1908. samo njih 150 iz grupe poslodavaca, određuje gradsko poglavarstvo u Zagrebu kao obrtna oblast prve molbe u smislu §. 27. naredbe bana kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije od 6. travnja t. g. kojom se izdaje nalog za provedbu cit. zak. članka, izbor 150 izaslanika iz grupe poslodavaca za zagreb. okruž. blagajnu na 29. srpnja 1909.

Na kotar Samobor otpada od toga pet izaslanika, koji će se birati rečenoga dana kod kr. kotarske oblasti u Samoboru od 9 do 12 sati prije podne.

Izbor se u smislu temeljnih pravila blagajne obavlja glasovnicama, koje moraju sadržavati toliko imena, koliko se izaslanika imade birati. — Pravo glasa kod izbora imade svaki poslodavac, koji iskaznicom dokaže, da imade svoje namještenike osigurane kod zagrebačke okružne blagajne ili da je dobrovoljni pristupom sam postao članom.

Mandat izabranih izaslanika traje do konačnog preustrojstva okružnih te inih bolničkih blagajna u smislu zak. čl. XIX. 1907.

Pripominje se napokon, da će se izbor izaslanika obaviti bez obzira na broj prisutnika.

Skoro se utopila. Dne 17. o. mj. došla je pod kotač mlina Barica Laušin iz Rudarske drage, 12 godišnja djevojčica.

Slučajno se ondje deseći tesari izvukli su djevojčicu koja je bila već bez svijesti, ispod kotača. Vanjski mlinski kotač zaustavio se od nje, te toj dulje vremena pritiskao glavu i prsa. Naglo prizvani liječnik dr. Krnic upotrijebio je sva oživljujuća sredstva te mu je uspjelo nakon 3 sata djevojčicu opet privesti k svijesti. Djevojčica još leži bolesna, te ima nekoliko dosta znatnih odljušaka kože na glavi i na rukama, no ostaje na životu.

Umro. U Gradišću u kojem se gotovo svi žitelji zovu Bišćani, umro je u četvrtak najstariji Gradišćan Martin Bišćan navršivši 77 godinu života. Ostavio je udovu i osmero djece. Laka mu zemlja!

Nadjena lješina. Blizu sela Lučkog općine Stupnik, izvukli su seljaci iz jednog rukava Save lješinu nekoga nepoznatog utopljenika. Lješina je morala dulje vremena u vodi ležati, jer je sva od riba nagrižena, osobito lice i ruke. Lješina je oko 40 god. starog muškarca, srednjeg uzrasta 168 cm dugačka, dobro ugojena, žutih brkova. Obučena je u crno odijelo od tamnog kamgarna na nogama imade nove cipele na „zug“. Po svojoj prilici je unesrećeni pao u vodu ili je počinio samoubojstvo utopivši se u Savi.

Čudan postupak u bolnici. Umočljeni smo, da priopćimo ove retke: Dana 17. o. mj. odveo sam potpisani svog sina u Zagreb u bolnicu, jer se je natrijelo i zadobio smrtonosnu ozljedu.

Došavši u bolnicu milosrdnih sestara prijavio sam se u uredu za primanje bolesnika, gdje su me ispitali o staležu i zavičajnosti. Na to je nadošao jedan službenik bolnice, te je počeo prigovarati, da se moj sin ne primi, jer da nije hrvatski zavičajnik nego je Slovenac. — Pozvali su i jednog g. liječnika, koji je odmah i došao, te izdao liječničku svjedodžbu i naložio, da se imade sin odmah primiti u bolnicu, našto sam sina otpratio u opredijeljenu sobu. Ali kada sam htio da podjem kući, dobježali su dva službenika bolnice za menom na cestu, i kazali mi, da sina podnipošto ne primaju, jer nije hrv. državljan, ili da ja unaprijed za njega novac položim. Budući da nijesam imao novaca uza se, otpravili su mene i sina napolje.

Pitar: da, da li je bolnica milosrdnica zato, da bolesniku u smrtnoj pogibli pomogne, ili da nemilosrdno traži unaprijed novac, a bolesnika ostavi bez pomoći. Ta poznato je da je svaka općina dužna za svoje zavičajnike bolesnike platiti trošak ako su siromašni. Pripominjem, da sam na to odveo sina u bolnicu milosrdne braće gdje su ga odmah i bez prigovora zadržali u bolnici. Držao sam se prinukanim, da ovaj postupak bolnice iznesem na javu. Antun Kogoj.

Svinjaka zaraza u Klokočevcu i Bobovici pojavila se u većoj mjeri u ovim selima. Uslijed toga je nastala nužda, da se promet sa svinjama iz cijele općine Podvrh na neko vrijeme obustavi. Stoga razloga obustavljaju se i tječni svinjski sajmovi u Samoboru, koji se održavaju subotom.

Umrla u Samoboru od 18. do 25. srpnja:

Martin Bišćan, poljodjelac, 77 godina, Gradišće, od ostarjelosti.

Društvene vijesti.

Dobrov. vatrogasno društvo održalo je u četvrtak prvu ovogodišnju večernju vježbu. Te će se vježbe držati svakog utorka i petka točno od 7 i po do 9 sati.

Gospodarstvo.

Narudžbe knjiga o gospodarskim predavanjima. Gospodarska predavanja što su ih ove godine držali profesori križevačkog gospodarskog učilišta, urodili su s neočekivanim uspjehom. Ti su uspjesi ponukali županijsku oblast u Bjelovaru, pak su njezinim nastojanjem napose odštampana ova predavanja:

„Nauka o ratarstvu“ od prof. Lenarčića, cijena 40 fil. „Živinogojstvo“ od dr. Proharke 40 fil. „Veterinarstvo“ od Grabreka, cijena 40 fil. — Kako se iz navedenoga vidi, cijene su tako niske, da si ih svaki gospodar i seljak može lako nabaviti. Naručiti se mogu rečene knjižice kod opć. poglavarstva.

Nov nametnik (parasit) na crvenoj djetelini. Na crvenoj se djetelini pojavio ove godine mjestimice u velikoj mjeri vrlo pogibeljan nametnik t. z. „volovod“ (Kleeteufel, Orobanche). Ova biljka tjera iz korjena crvene djeteline, kojoj oduzime hranu uslijed čega ne može crvena djetelina da se razvije te lako ugine.

Uništava se uspješno jedino tako, da se duboko sa korijenom iskopa odmah u početku čim se opazi i uništi, da se dalje sjemenom ne raširi. Gdje je odviše već preotelo maha tu nema druge već takovo djetelište preorati.

Na istom mjestu neka se ne sije crvenu djetelinu najmanje četiri godine. Može se ali sijati lucernu koje ovaj nametnik ne napada.

Sirenju ovog nametnika, koji se prijašnjih godina rijetko gdje mogao opaziti pridonijele su mnogo poželjnije dvije sušne godine, budući da mu je sjeme lakše moglo dozreti, koje je vjetar onda širom raznio.

Ljetovišni i lječilišni gosti.

U mjesecu srpnju.

Andres Olga, supruga tipografa, Zagreb. — Božić Anka, supruga trgovca sa djecom, Zagreb. — Bonetić Vilka, sa kćerkom i sestrom, Rijeka. — Cvetko Petar, posebnik sa kćerkom, Zagreb. — Deželić Franjo ravn. više pučke škole, Ogulin. — Drobil Zora, nadkontrolora sa sinom, Banjaluka. — Figurić, obitelj gimnazijalnog profes., Pazin (Istra). — Fellner Marija, posebnica, Zagreb. — Halasz Žiga, žurnalist sa suprugom, Budim-Pešta. — Harmel Viktor, inžinir sa suprugom i sinom, Osijek. — Herold Makso, kapetan geografskog instituta sa suprugom, Beč. — Koharić Jelka, učiteljica, Vukovar. — Karman Terezija, poštarica, Ivanovoselo. — Kosier Stevo, gradski vijećnik, Belovar. — Kovačev Pavao, gradski činovnik, Sibenik. — Kraljević Tošo pl., podjašprišt i župnik, Požega. — Kaufman Mirko, ravnatelj pomoćnih ureda kr. sudb. stola, Zagreb. — Kamenar Josip, rudarski inžinir, Stivanica. — Kirchner Viktorija, posebnica, Zagreb. — Leustek Milan, ljekarnik sa suprugom, Ljubljana. — Pavin Marija, udova financ. tajnika Zagreb. — Rauter Ignac, rudarski inžinir sa suprugom, Bruck na Muri. — Saratić Milan, risar, Brod na Savi. — Stožir Anka, supruga blagajnika drž. blagajne, Zagreb. — Schwarz Klementina, učenica Zagreb. — Šamšalović Marko, ravnatelj štedionice, Ilok. — Tomay Zora pl. sa kćerkom, Zagreb. — Taussig Serena, supruga bank. činovnika, Zagreb. — Wagner Ivan, trgovac sa suprugom, Zagreb. — Zorac Amalija, posebnica, Zagreb. — De Zuccoli Bolto, čin. bolest. kot. blagajne, Trst. Andrianić Dragutin, ljekarnik sa suprugom, Rudolfovo. — Pešek Josipa, poštarica, Ivanovoselo. (Slijedi.)

Iskaz ljetovišnih gosti dostavlja nam redarstvo trg. opć. Ur.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

NESTLÉOVO

BRAŠNO ZA DJECU

dojenčad, rekonvalescenta,
• bolujuće na želudcu.
Sadržaje najbolje alpsko mliječko.
Brižna njega djeteta besplatno uz NESTLÉ.
Beč i Biberach a. N.

Trgovina STJEPAN ŠOIĆ

Rambergova ulica.

Veliko skladište stakla i porculana. Velika zaliha građevnog, potpuno suhog drva kao i uvijek svježih portlandski cement te svježeg Mautnerovog sjemenja.

HOTE PENZIJA SAMOBOR

najljepše i najugodnije boravište za lječilišne goste, ljetovanje i izletnike. Sobe uređene sa svim komfortom, izvrsna restauracija, slastičarna i kavana. — Sjenate bašče. Lijepa lječ. dvorana. Centralni položaj. Veoma jeftine cijene! Cijela opskrba na dan po osobi od K 1-70 i dalje. Početak sezone 1. svibnja. — Svake nedjelje i blagdana toči se pizensko pivo.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Novo i krasno uređene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Kašalj izliječi

tko

svoje zdravije voli. 5245 not. ovjer. svjedodžbi dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih

prenih Karamela sa tri omorike.

Lječnici su ih prokušali i preporučili protiv kašlja, promuklosti, nahudama, stvaravosti, nahladi zdravlja te kašlju hripavcu. — Svježičić po 20 i 40 bl., svežanj 80 bl. — Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČIĆA

liječnica k zlatnom anđelu u Samoboru.

5% u korist naše djec.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najfinije sjajno laštilo sadašnjosti za cipele (box-kall i ševro). Isto ne kvari kožu, ne otpušta boju, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izrično „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvod sjajnog laštila

„AMUR-CREME“

J. URLI, Zagreb.

Uspješno se oglašuje u Samoborskom listu.

Zgodna

kupnja!

Krasna lepna ura sa lancem samo 1 for. 75 novč. 30.000 komada kupio sam, radi toga mogu šaljati 1 krasnu sa 36 satnim hodom (nikaku 12 satnu) gloria srebrnu Anker-remontoir uru sa švicarskim strojem, krasno gravirana, s kazalom za časove sa posebnim ili pozlaćenim lancem samo 1 for. 75 nč. Nadalje nudjam pravo pozlaćenu uru sa 36 satnim hodom švicarsku Anker-remontoir prve vrste k tomu dobije se krasno pozlaćeni lanac za 2 for. 50 nč., dajem trogodišnje pismeno jamstvo.

Razaslije pouzećem

S. KOHANE

Skladište švicarskih ura Krakov, broj 368. Nebrojene zahvale i narudžbe primio. Za nekonvenirajuće novac vraćam.

Pokućvo Najkvalitetnije Najbolje i najjeftinije Najjeftinije Pokućvo

pokućvo

I. hrvatska stolarska i tapetarska obrtna vjersijska udruga kao član zem. sred. vjersijske udruge.

Zagreb. Marija Valerija ulica 10. Nikolićeva ulica 2.

Domaći proizvod. Polakšice u plaćanju.

Pokućvo Najjeftinije Najkvalitetnije

Chinoferrin jača slab želudac i vraća izgubljeni tek za jelo.

Chinoferrin najbolji je lijek protiv slabokrvnosti i bijelobole.

Vapno negašeno!

Najbolje vrsti, uvijek svježih i svake količine dobije se uz vrlo jeftine cijene i na zahtjev postavno badava kući, u trgovini

Stjepan Šoić.

Domaćice!

Želite li biti jeftino, brzo i točno podvorene to se izvolite potruditi u moju trgovinu, gdje će te naći uvijek na skladištu:

Najfinije francesko ulje bez mirisa, banatsko brašno, fine kave, čaja, groždica, badema, kao i svu ostalu specerajsku robu, k tome preporučam limeno, emailovano i drveno

kuhinjsko posudje

uz znatno snižene cijene.

Sa štovanjem

M. Škarek

Kupujte dragulje, zlatnu, srebrnu, kinazrebrnu robu i satove najbolje vrsti kod najstarije domaće draguljarske tvrtke. Utemeljeno godine 1850.

JOSIPA ENGELSRATA

draguljara i zlatara, ZAGREB, Ilica broj 5. (u palači I. hrvatske štedionice. Podružnice: Rijeka, Piazza Adamich. Opatija, kraj Andrijolina kupališta. Cienici badava i franko.

„Salvator“ vinovica.

Takovo sredstvo ne opstoji skoro tako brzo, koje bi se u raznim slučajevima moglo tako uspješno upotrijebiti, kao što je to „Salvator“ vinovica. Služi kao izvrsno jačajuće sredstvo kod turista i ljudi od športa, osvježuje mišice i odstranjuje umornost. Rabi izvrsno kod svake vrsti prehlade kao sredstvo za natiranje i kao oblozi, proti glavobolji, za čišćenje zubi i izplahivanje grkljana, proti izpadanju kose. Iznutra nakapljen na komadiću šećera djeluje „Salvator“ vinovica kod želudačnih tegoba izvrsno. Cijena 1 boci 1 kruna.

S. Mittelbach, Zagreb,

liječnik „k Salvatoru“ i droguerija. Jelačićev trg broj 2. Dobiva se u Samoboru u ljekarni M. Kleščića

Hrv. banka za maloposjednike

dioničko društvo Zrinjski trg 9. — ZAGREB — Zrinjski trg 9. ukamaćuje štedne uložke sa čistih 4¹/₂%

ZAGREB.

Starčevićev dom.

L. MAŠEK I DRUG

ZAGREB.

Starčevićev dom.

(kraj državnoga kolodvora.) Poslovnica za otpremanje osoba iz radničkoga i seljačkoga staleža u prekomorske krajeve.

Preuzimanje putnika

I., II. i III. razreda sa najbržim i najsigurnijim parobrodima. Putovanje iz Havre u New-York za 6—7 dana sa brzim parobrodima franceskog parobrodarskog društva: „Compagnie Générale Transatlantique“ u Parizu i „Holland-Amerika Linijom“ preko Rotterdam, kojih parobrodi preplove more za 6—8 dana.

Otprema putnika iz Zagreba svakog ponedjeljka i subote.